

Братя Грим
Умната Елза

Живял някога един човек. Той имал дъщеря. Наричали я Умната Елза. Когато пораснала, бащата казал:

– Време е да се омъжиш.

– Да – обадила се майката, – но ако се намери мъж, който ще иска да я вземе.

Веднъж в дома им пристигнал един момък, който се казвал Ханс. Той бил съгласен да се ожени за Умната Елза, но при условие, че е достатъчно разумна.

– О – казал бащата, – досетливост не ѝ липсва.

А майката добавила:

– И дума да не става. Тя разбира от всичко, вижда дори вятъра, когато броди из улиците, и чува мухите, когато кашлят!

– Е, добре – отговорил Ханс, – но ако се окаже, че не е много умна, няма да се ожена за нея.

Седнали на трапезата да обядват и майката казала:

– Елза, слез в избата да наточиш вино!

Елза взела една кана и отишла в избата. Седнала на една пейка пред бъчвата, за да не се навежда, сложила каната под чучура и докато чакала да се напълни, започнала да разглежда наоколо. Изведнъж забелязала, че на стената, точно над главата ѝ, виси брадва. Умната Елза се разплакала и започнала да нарежда:

– Ако се омъжа за Ханс и ни се роди дете, то ще порасне. Един ден ще го изпратим в избата да налее вино, брадвата ще падне на главата му и ще го убие на място.

Така седяла тя и ридала горчиво от нещастieto, което щяло да ги сполети.

В това време на трапезата всички чакали виното, ала Умната Елза не идвала. Тогава майката извикала прислужницата и казала:

– Отиди в избата да видиш какво става с Елза!

Прислужницата слязла в избата и видяла, че Елза стои пред бъчвата и се облива в сълзи.

– Елза, защо плачеш? – попитала тя.

– Ох, как да не плача – извикала Елза. – Ако се омъжа за Ханс и ни се роди дете, то ще порасне. Ще го изпратим в избата да налее вино и тогава брадвата ще падне на главата му и ще го убие.

Прислужницата казала:

– Колко е умна нашата Елза!

Седнала до нея и започнала да плаче.

А на трапезата всички чакали да дойде виното, но прислужницата

не се връщала. Тогава бащата извикал слугата и казал:

– Отиди в избата да видиш какво правят Елза и прислужницата!

Слугата слязъл в избата и видял, че Елза и прислужницата седят на пейката и горчиво плачат.

– Защо плачете?! – попитал слугата.

– Ох, как да не плачем – отговорила Елза. – Ако се омъжа за Ханс и ни се роди дете, то ще порасне. Един ден ще го изпратим в избата да налее вино, брадвата ще падне на главата му и ще го убие.

Слугата казал:

– Брей, колко е умна нашата Елза!

Седнал на пейката и също заплакал.

А на трапезата чакали слугата да се върне, но той не идвал. Тогава бащата казал на майката:

– Слез в избата и виж какво се е случило с Елза!

Майката отишла в избата и видяла как и тримата горчиво плачат. Попитала ги защо плачат, а те ѝ казали, че ако Елза се омъжи за Ханс и им се роди дете, то ще порасне, ще го изпратят в избата да налее вино и тогава брадвата ще падне върху главата му и ще го убие.

– Ах, колко е умна нашата Елза! – извикала майката, седнала на пейката и започнала да плаче.

Бащата почакал известно време и като видял, че никой не се връща, а много му се пиело вино, си казал: „Ще трябва да отида в избата и да видя какво става“.

Слязъл в избата и видял, че всички седят на пейката и плачат. Попитал ги защо и разбрал, че причината е детето на Елза, което един ден тя може би ще роди; когато то слезе в избата да налее вино, брадвата ще падне на главата му и ще го убие.

– Колко е умна нашата Елза – казал бащата, седнал на пейката и заплакал.

Годеникът чакал дълго на трапезата, но никой не идвал. „Сигурно ме чакат долу – помислил си той. – Ще отида да видя какво се е случило.“

Слязъл в избата и видял, че петимата седят на пейката и горчиво плачат.

– Какво се е случило? – попитал Ханс.

– Ах, мили Ханс, – отговорила Елза, – когато се оженим, ще ни се роди дете. То ще порасне и някой ден ще го изпратим в избата да налее вино. Брадвата ще падне на главата му и ще го убие.

– Е, повече ум в този дом не е нужен – казал Ханс. – Елза, ти си

толкова умна, че ще се ожена за теб.

Хванал я за ръката, повел я към трапезата и веднага отпразнували сватбата.

Веднъж Ханс казал на Елза:

– Отивам да си търся някаква работа. Трябват ни пари, за да живеем добре. А ти отиди на полето да ожънеш житото, за да имаме хляб.

– Добре, мили Ханс – казала Елза. – Ще отида.

Ханс излязъл, а Елза си сварила вкусна каша и отишла на полето. Като пристигнала, си казала: „Дали да почна да жъна, или първо да похапна?“

Седнала и изяла кашата, а после си помислила: „Дали да почна да жъна, или първо да поспя?“

В това време Ханс се върнал вкъщи, а Елза все още я нямало.

– Колко е умна моята Елза – казал Ханс. – Толкова е работлива – цял ден е на полето и даже нищо не е яла.

Свечерило се, но Елза не си идвала. Ханс се разтревожил и отишъл на полето. Видял, че житото е неожънато, и че Елза лежи и дълбоко спи. Изтичал бързо вкъщи и взел мрежа със звънчета, с която се ловели птици. Върнал се на полето и я надянал на Елза. След това се прибрал у дома, залостил вратата и се хванал за работа.

Когато вече било съвсем тъмно, Елза се събудила и щом станала, звънчетата започнали да звънят. Направила една крачка и звънчетата зазвънели. Умната Елза се изплашила и не знаела какво да прави. „Аз ли съм или не съм аз?“ – питала се тя. Чудила се известно време и накрая си помислила: „Ще отида вкъщи и ще попитам Ханс дали съм аз, или не съм аз“.

Стигнала до къщата, но вратата била заключена. Почукала на прозорчето и извикала:

– Ханс, Елза вкъщи ли е?

– Да – отговорил Ханс. – Вкъщи е и спи.

Елза се изплашила още повече и казала:

– Боже мой! Значи това не съм аз!

Изтичала при други хора и почукала. Но като чули звънчетата, те не ѝ отворили. Така тя не могла да се приюти никъде.

Умната Елза избягала от селото и до днес никой не я е виждал.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm
Die kluge Else

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки
Превод – Димитър Стоев
Илюстрации – Антония Дончева
Редактор – Петя Дочева
Технически редактор – Иван Додов
Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2479>]